

[Dorte Bennedsen]

omfattet af et parlamentarisk ministeransvar. I alsidighedens interesse burde ministeren også have nævnt, at vi har gode eksempler på det modsatte; bl.a. er der Danmarks Statistik, som er en uafhængig, sagkyndig instans. Nationalbanken er uafhængig i det omfang, den regulerer kreditformidlingen, for ikke at tale om monopoltilsynet, hvor industriministerens jo for et års tids siden havde vældig travlt med at få ændret loven, så han slap fri for en af sine få beføjelser på området. Så slet så entydigt, som indenrigsministeren nu søger at fremstille problemet, er det altså ikke.

Vi opfatter lovforslaget som et led i rækken af regeringens forsøg på at kvæle selvstændig rådgivning. For nylig var det Nationalbanken, man gjorde udfald imod; nu er det altså sundhedsvæsenet, hvor man vil forhindre en uafhængig sundhedsfaglig rådgivning. Dels ophæves bestemmelsen om, at styrelsen skal ledes af en læge, dels ophæves paragrafferne om statens seruminstitut, og når det sidste sammenholdes med, at ministeren pr. 1. november 1985 har ansat instituttets lægelige direktør for 3 år, medens hun for 1½ år eller 2 år siden ansatte den administrative direktør uden tidsbegrænsning, er det altså et signal om, at også seruminstitutets lægelige direktør skal ud og den lægefaglige side dermed svækkes.

Vi vil sige klart til regeringen, at hver eneste gang vi møder tendenser til at indskrænke muligheden for en uafhængig rådgivning, vil vi bekæmpe sådanne forsøg.

Dette lovforslag er så regeringens model for, hvorledes man kan bringe sundhedsstyrelsen ind under parlamentarisk kontrol. I socialdemokratiet mener vi, at der er andre modeller, og i den forbindelse vil vi også godt under udvalgsarbejdet have oplyst, om man, når man gennem tiden har tillagt sundhedsstyrelsen eksekutivmyndighed på et område, også har fået defineret ansvarsfordelingen klart.

Var dette forslag blevet fremsat for et års tid eller to siden, er det min opfattelse, at mange ville være gået ind i debatten også om dele af ministerens model i modsætning til i dag, hvor man blankt må afvise den. Jeg vil godt forklare det lidt nærmere.

Når ordningen ville have været en anden for et år eller to siden, hænger det sammen med, at alle har erkendt, at der er en vis

uklarhed omkring sundhedsstyrelsens placering i vores administrative system, og hos mange har der været et naturligt ønske om at lave nogle klare retningslinjer. I diskussionen om dette gennem årene har det imidlertid været den helt klare grundforudsætning, at ingen ville drømme om blot blankt at afvise sundhedsstyrelsens faglige rådgivning. Men for et halvt år siden oplevede vi – hvad mange af os faktisk troede umuligt – at indenrigsministeren klart afviste sundhedsstyrelsens rådgivning i forbindelse med et væsentligt sundhedsproblem. Jeg tænker naturligvis på den rådgivning, styrelsen i juni måned gav ministeren vedrørende oplysning, behandling og forebyggelse af AIDS, hvor ministeren i stærke vendinger afslog en indsats som foreslået af styrelsen. At ministeren så i den konkrete sag, tvunget af den offentlige debat og af pres fra folketinget, ikke alene er blevet trukket til truget, men også er blevet tvunget til at drikke af det, sådan at de fleste af rådene nu faktisk er ved at blive ført ud i livet, er helt uvedkommende for den principielle sag.

Også den i offentligheden måske lidt mindre kendte sag om indenrigsministerens indgriben i sundhedsstyrelsens rådgivning over for planstyrelsen har styrket vores betænkeligheder. Sagen drejede sig jo om, at indenrigsministeren lod meddele sundhedsstyrelsen, at hun ikke ønskede, at 4 medarbejdere deltog i et projekt under planstyrelsen, og den sag er så i øvrigt et godt eksempel på ministerens inkonsekvens. På den ene side hævdede hun, at hun havde ret og myndighed til at pålægge sundhedsstyrelsen ikke at deltage i det nævnte projekt, og på den anden side fremsætter hun dette lovforslag for at få tillagt myndighed over sundhedsstyrelsen. Havde hun haft myndigheden til at gribe ind i sagen om planstyrelsen, så var dette forslag overflødigt, og ved at fremsætte forslaget illustrerer ministeren klart, at hun faktisk overtrådte sine beføjelser ved at gribe ind.

I socialdemokratiet anser vi det for overordentlig vigtigt, at vi opbygger en struktur, som sikrer en faglig rådgivning på sundhedsområdet uafhængig af politiske interesser og synspunkter, og vi må klart sige, at vi har fået nogle erfaringer, som gør, at vi ikke under nogen omstændigheder kan gå ind i overvejelser om at give yderligere beføjelser